

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.411.2.8.2023

Pan
Dominik Walaszek
Prezes Zarządu MARDOM PRO
Spółka z o.o.
Lipniki Stare 27
06-100 Pułtusk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/23/002/KPS Dofinansowanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych działań płatników
składek na poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	MARDOM PRO Spółka z o.o.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dominik Walaszek, Prezes Zarządu MARDOM PRO Spółka z o.o., od 17 września 2021 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: – Michael Rohdea Pedersen, Prezes Zarządu Spółki, od 1 lipca 2021 r. do 16 września 2021 r. – Dominik Walaszek, Prezes Zarządu od 13 sierpnia 2014 r. do 30 czerwca 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawidłowość przygotowania i wykonania zadania określonego w umowie. 2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ich trwałość.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 19 grudnia 2023 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	Mateusz Pastuszko, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/68/2023 z 5 października 2023 r.

(akta kontroli str. 1-15)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

NIK pozytywnie ocenia przygotowanie i wykonanie przez MARDOM PRO Spółka z o.o.³ zadania w ramach, zorganizowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych⁴, konkursu nr 2021.01 – dofinansowanie działań płatnika składek na poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy. W ramach dofinansowanego projektu „Minimalizacja zagrożeń wynikających z środowiska pracy”⁵ Spółka dokonała zakupu i montażu elementów kompletnej instalacji odpylania⁶ o wydajności 126 000m³/h.

Projekt został zrealizowany zgodnie z wnioskiem płatnika składek o dofinansowanie projektu dotyczącego utrzymania zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej⁷ oraz podpisaną z ZUS 7 września 2022 r. umową⁸, z uwzględnieniem zmian dokonanych przez Spółkę, zaakceptowanych przez ZUS. Wydatek poniesiony w ramach kontrolowanego projektu został udokumentowany w sposób zgodny z warunkami umowy, a także zgodnie z postanowieniami regulaminu konkursu na projekty dotyczące utrzymania zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej realizowane w 2022 r.⁹ Cel główny polegający na zapewnieniu jak najbezpieczniejszych warunków pracy pracowników zatrudnionych na stanowiskach

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: Spółka.

⁴ Dalej: ZUS.

⁵ Dalej: projekt.

⁶ Dalej: instalacja odpylania.

⁷ Dalej: wniosek.

⁸ Umowa nr 2022-W1-1042, dalej: umowa.

⁹ Dalej: regulamin.

pracy objętych projektem (operator maszyn i urządzeń) został osiągnięty. Instalacja odpylania zmniejszyła ilości stężenia szkodliwych pyłów drewna do określonej we wniosku wartości¹⁰. Spółka zachowała trwałość dofinansowanych w ramach projektu urządzeń, które są na bieżąco użytkowane i wykorzystywane zgodnie z celem założonym w projekcie.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na dokonaniu zwrotu nadpłaconego dofinansowania z rachunku bieżącego Spółki, a nie z rachunku dedykowanego do obsługi projektu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawdliwość przygotowania i wykonania zadania określonego w umowie.

Opis stanu faktycznego

1.1. Beneficjentem konkursu była MARDOM PRO Spółka z o.o. spółka komandytowa, która przekształciła się w MARDOM PRO Spółka z o.o. wstępując w jej prawa i obowiązki związane z projektem¹². Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 2 października 2023 r.¹³ Przedmiotem przeważającej działalności przedsiębiorcy była produkcja pozostałych mebli¹⁴.

(akta kontroli str. 4-13)

W ramach konkursu nr 2021.01 dofinansowanie działań płatnika składek na poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy, Spółka wnioskowała o przyznanie z ZUS dofinansowania w łącznej wysokości 499,0 tys. zł. Projekt obejmował działania inwestycyjno-doradcze, polegające na zakupie kompletnej instalacji odpylania oraz wykonaniu po realizacji projektu, weryfikacji zagrożeń na stanowisku operatora maszyn i urządzeń stolarskich¹⁵. Zgodnie z postanowieniami umowy, całkowita jego wartość wynosiła 2 578,2 tys. zł. Rzeczowy zakres planowanego projektu zawarty w ofercie z 22 czerwca 2021 r. obejmował zakup filtra podciśnieniowego SuperBlower 322S-5,0 2B, Śluzy JK-50S do zamontowania pod filtrem, wentylatora promieniowego JK-70MTD, kabiny dźwiękochłonnej 90BH z podstawą dla wentylatora głównego, powrotu powietrza¹⁶, orurowania, sterowania instalacją oraz ich montaż. 3 stycznia 2023 r. Spółka zwróciła się do ZUS z prośbą o zmianę przedmiotu inwestycji. ZUS 13 lutego 2023 r. wyraził zgodę na zmiany w projekcie wyłącznie w zakresie czterech pozycji z nowej oferty¹⁷, tj. powrót powietrza, orurowanie, sterowanie oraz montaż z wyłączeniem montażu systemu detekcji i gaszenia iskiei oraz zabezpieczenia HRD. Zgodnie z § 14 ust. 3 umowy zmiana czynności wskazanych we wniosku nie wymagała zawierania aneksu do umowy. Przyczyną zmiany było rozpoczęcie inwestycji – zakup i instalacja filtra¹⁸ – przed podpisaniem umowy o dofinansowanie

¹⁰ Poniżej 0,50 NDS, tj. najwyższe dopuszczalne stężenie, którego wartość zgodnie z załącznikiem nr 1p. 454 z rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy Dz. U. poz. 1286, ze zm. (dalej: rozporządzeniem w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń) wynosi do 3,00 NDS.

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Uchwała zebrania wspólników spółki komandytowej z dnia 21 sierpnia 2023 r.

¹³ KRS nr 0001056977

¹⁴ Kod PKD 3109Z.

¹⁵ Dofinansowanie obejmujące projekt inwestycyjno-doradczy wynosiło 499,0 tys. zł na działania inwestycyjne oraz 0,2 tys. zł na działania doradcze.

¹⁶ Elementy łączące filtr z wentylatorami i od wentylatorów do hali produkcyjnej.

¹⁷ Oferta z dnia 23 listopada 2022 r.

¹⁸ Przed podpisaniem umowy w miejsce filtra podciśnieniowego SuperBlower 322S-50 2B zakupiono filtr podciśnieniowy MS JL 30/6 Hocker Polytechnik. Śluza JK-50S do, wentylator promieniowy JK-70MTD, kabina dźwiękochłonna 90BH zostały uwzględnione przy zakupie filtra MS JL 30/6 Hocker Polytechnik.

z uwagi na długi czas oczekiwania na zakwalifikowanie projektu do otrzymania dofinansowania. Następstwem zmian w realizowanym projekcie było zawarcie aneksu do umowy dotyczącego zmiany terminu realizacji projektu¹⁹. Zmiana terminu realizacji projektu zawiązana było z wydłużeniem terminu zakończenia prac montażowych. Po zmianie całkowita wartość projektu wynosiła 978,4 tys. zł, a faktyczna kwota dofinansowania jaką otrzymała Spółka 195,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 18-45, 68-76, 168-177, 192-211, 322-330)

Wniosek został złożony w terminie²⁰ oraz zawierał załączniki określone w § 6 regulaminu. Ujęto w nim m.in. zwięzły opis projektu inwestycyjnego wraz z uzasadnieniem realizacji, harmonogram i budżet, oczekiwane rezultaty oraz harmonogram realizacji. Informacje zawarte we wniosku były zgodne ze stanem faktycznym. Liczba osób zatrudnionych, za które płatnik składek opłacał składki na ubezpieczenie społeczne, na dzień złożenia wniosków, wyniosła 533²¹. Natomiast liczba osób, które zgłoszono do objęcia projektem wyniosła 135. Weryfikacja formalna wniosku, dokonana przez ZUS, wykazała konieczność zmian lub uzupełnienia braków. Spółka terminowo skorygowała wniosek²².

(akta kontroli str. 18-167)

Spółka przed przystąpieniem do realizacji zadania przeprowadziła analizę ocen ryzyka oraz badań stężenia czynników szkodliwych, które wykazały konieczność dodatkowego zabezpieczenia środowiska pracy poprzez zakup oraz montaż instalacji odpylania, obejmującej stanowiska pracy operatorów maszyn i urządzeń stolarskich.

(akta kontroli str. 143-156, 458)

1.2. W Spółce funkcjonował dział infrastruktury i inwestycji, który przed wyborem oferty zakupu instalacji odpylania o wydajności 126 000 m³/h przeprowadził rozpoznanie cen na rynku. Z trzech otrzymanych ofert²³ wybrano wykonawcę, który jako jedyny zobowiązał się do zintegrowania systemu odpylania²⁴ pomimo, że jedna z odrzuconych ofert proponowała niższą cenę za ww. produkt. W przypadku działań doradczych polegających na weryfikacji zagrożeń na stanowisku operatora maszyn urządzeń stolarskich, Spółka brała pod uwagę współpracę z jedną firmą z uwagi na kompletność przedstawionej oferty²⁵. Wydatki poniesione przez Spółkę były racjonalne i niezbędne dla realizacji projektu.

(akta kontroli str. 168-191, 445-446, 458, 460-471)

1.3. Na podstawie zaakceptowanego wniosku, 7 września 2022 r. pomiędzy ZUS a Spółką, została zawarta umowa na realizację projektu. Terminem realizacji projektu obejmował pierwotnie okres od 7 września 2022 r. do 7 marca 2023 r. Spółka 5 lutego 2023 na podstawie § 3 ust. 2 umowy zwróciła się do ZUS o zmianę terminu realizacji. ZUS wyraził zgodę na wydłużenie terminu realizacji do 30 czerwca 2023 r., w związku z tym 9 marca 2023 r. podpisano aneks do umowy.

¹⁹ 15 lutego 2023 r. Spółka zwróciła się do ZUS o zmianę terminu realizacji (§ 3 ust. 2 umowy). ZUS wyraził zgodę na wydłużenie terminu realizacji do 30 czerwca 2023 r. – aneks do umowy z dnia 9 marca 2023 r.

²⁰ Data złożenia wniosku: 30 czerwca 2021 r.

²¹ Kwalifikacja poziomu dofinansowania została ustalona na podstawie liczby osób, za które Spółka opłacała składki na ubezpieczenia społeczne. Na dzień złożenia wniosków, zgodnie z deklaracjami DRA, było to 533 osoby, co kwalifikowało Spółkę jako duże przedsiębiorstwo, tym samym maksymalna kwota dofinansowania działań inwestycyjno-doradczych wynosiła do 500,0 tys. zł.

²² Korekta wniosku z dnia 27 września 2021 r. dotyczyła: podpisu osoby upoważnionej do reprezentacji Spółki, braku zatrudnienia w Spółce osoby wskazanej do kontaktu oraz braku możliwości zweryfikowania podpisu elektronicznego na przesłanym zaświadczeniu z Urzędu Skarbowego.

²³ Oferta nr 1 – łączna cena 1952,0 tys. zł brutto (wybrana oferta), oferta nr 2 – łączna cena 1800,0 tys. zł brutto, oferta nr 3 – łączna cena 3238,8 tys. zł brutto.

²⁴ Zintegrowanie systemu odpylania poprzez zapewnienie gwarancji na zakupiony wcześniej filtr oraz na jego poprawne działanie z nowym systemem.

²⁵ Oferta obejmowała przygotowanie wniosku konkursowego oraz wykonanie prawidłowej oceny ryzyka zawodowego.

Zgodnie z umową ZUS zobowiązał się do przekazania na realizację projektu, środków finansowych w kwocie nie większej niż 499,2 tys. zł. 20 września 2022 r. Spółka otrzymała pierwszą transzę dofinansowania w kwocie 299,5 tys. zł. W wyniku zmian w projekcie, dotyczących dofinansowania tylko niektórych pierwotnie zaplanowanych elementów instalacji odpylania²⁶, zmniejszeniu uległa kwota przewidziana w budżecie projektu, a całkowity koszt dofinansowanych wydatków w wysokości 195,7 tys. zł, pokryła pierwsza transza dofinansowania.

(akta kontroli str. 192-211)

1.4. Sprawozdanie końcowe z realizacji projektu²⁷ zostało złożone przez Spółkę do ZUS 6 lipca 2023 r., tj. w terminie określonym w § 6 pkt 5 umowy. Weryfikacja formalna dokumentów sprawozdawczych przeprowadzona przez ZUS wykazała konieczność naniesienia zmian lub uzupełnień.²⁸ 20 lipca 2023 r. przesłano do ZUS poprawione sprawozdanie, które spełniało wymagania formalne i zawierało załączniki określone w § 6 pkt. 2 umowy. Działania inwestycyjne i doradcze wykazane w sprawozdaniu końcowym z realizacji projektu były zgodne z działaniami wynikającymi ze złożonego wniosku. Projekt został zrealizowany zgodnie z umową, co zostało potwierdzone wydaną 18 września 2023 r. oceną końcową projektu. Osiągnięto założone w nim rezultaty polegające na poprawie bezpieczeństwa pracy poprzez zadbanie o odpowiednią wentylację pomieszczeń.

(akta kontroli str. 352-359, 385-389)

Zakupiona instalacja odpylająca została ujęta w ewidencji środków trwałych²⁹. Odpisy amortyzacyjne dokonane w 2023 r. były zgodne z obowiązującą dla danej grupy środków trwały roczną stawką amortyzacji³⁰ oraz w całości były kwalifikowane do wydatków podatkowych³¹.

(akta kontroli str. 476-551, 569-584)

Na dzień 25 października 2023 r. stwierdzono, że dofinansowane elementy (powrót powietrza tj. (elementy łączące filtr z wentylatorami i od wentylatorów do hali produkcyjnej, orurowanie, integracja sterowania instalacją), znajdowały się na wyposażeniu stanowisk objętych projektem. Zawierały one oznaczenia z logotypem ZUS: „Dofinansowano ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w ramach prewencji wypadkowej”.

(akta kontroli str. 454-457)

Pracownicy obsługujący urządzenie dofinansowane w ramach projektu zostali przeszkoleni przez producenta w zakresie zasad obsługi instalacji odpylającej, przepisów BHP obowiązujących przy obsłudze urządzeń oraz bezpiecznego użytkowania instalacji.³²

(akta kontroli str. 440-441)

²⁶ Dofinansowanie objęło następujące pozycje z oferty: powrót powietrza (elementy łączące filtr z wentylatorami i od wentylatorów do hali produkcyjnej), orurowanie, sterowanie oraz montaż z wyłączeniem montażu systemu detekcji i gaszenia iskieł oraz zabezpieczenia HRD.

²⁷ Dalej: sprawozdanie.

²⁸ Przesłany 13 lipca 2023 r. raport uwag do sprawozdania zawierał m.in.: prośbę o informację dotyczącą faktur w zakresie wyrażenia zgody na zmiany i ujęcia ich w części drugiej sprawozdania, sporządzenia opisu faktur, przetłumaczenia załączników w języku obcym na język polski, uzupełniania informacji, że zakupione urządzenia są fabrycznie nowe.

²⁹ Przyjęcie 31 lipca 2023 r. środka trwałego OT/20/2023 o nr inwentaryzacyjnym 20/2023, wartości 1825,4 tys. zł.

³⁰ Grupa 651 urządzenia wentylacyjne – roczna linowa stawka amortyzacji 10%, zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KST); Dz. U. poz. 1864.

³¹ Przychód z dotacji został rozliczony w roku w 2022 r.

³² 26 czerwca 2023 r. przeszkolono czterech pracowników w zakresie obsługi kontroli systemów dostępu, tj. zasad obsługi instalacji odpylania z filtrem Hocker Polytechnik MultiStar JL 30/6-1223/32217 i przepisów BHP obowiązujących przy obsłudze urządzeń oraz pięciu pracowników w zakresie bezpiecznego użytkowania instalacji odpylania z filtrem Hocker Polytechnik MultiStar JL 30/6-1223/32217.

Po przeprowadzonych działaniach inwestycyjnych została wytworzona niezbędna dokumentacja dotycząca dofinansowanego urządzenia oraz stanowisk pracy objętych projektem, tj. m.in.: instrukcja eksploatacji, warunki gwarancji, protokół odbioru technicznego i rozruchu, kosztorysy materiałowy i montażowy, protokół ze szklenia przeprowadzonego przez producenta, instruktaż bezpiecznego użytkowania urządzeń przeprowadzony przez wnioskodawcę dla wszystkich pracowników objętych działaniami inwestycyjnymi projektu.

(akta kontroli str. 386-389, 454-457, 460, 472-474, 552-566,)

Zakres działań ujęty w sprawozdaniu był zgodny z zakresem przewidzianym we wniosku i umowie z uwzględnieniem zmian wnioskowanych przez Spółkę i zaakceptowanych przez ZUS.

(akta kontroli str. 352-359, 322-330)

1.5. Wydatki w ramach dofinansowanego z ZUS projektu poniesiono w okresie realizacji projektu. Zgodnie § 3 pkt 1 umowy oraz aneksem wydłużającym okres realizacji projektu, obejmował on okres od 7 września 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. Wydatki były ponoszone z wyodrębnionego rachunku bankowego. Rachunek ten nie został zamknięty³³. Poniesione wydatki zostały przewidziane w budżecie projektu, a dopuszczalne maksymalne kwoty dofinansowania dla poszczególnych działań nie zostały przekroczone. Spółka dokonała zwrotu nadwyżki otrzymanego dofinansowania w związku z tym, że całkowita kotwa dofinansowania była mniejsza od pierwszej otrzymanej transzy³⁴. Zwrotu dokonano z innego rachunku bankowego niż rachunek dedykowany do obsługi projektu. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 390-396, 446)

Rozliczenie dofinansowania nastąpiło na podstawie dowodu księgowego stwierdzającego dokonanie operacji gospodarczej, który był podstawą zapisów w księgach rachunkowych zgodnie z art. 20 z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁵. Wydatki zostały prawidłowo udokumentowane, lecz jedna faktura dokumentująca transakcję³⁶ nie zawierała zapisu o zastosowaniu mechanizmu podzielonej płatności, wymaganego § 5 ust. 2 umowy. Pomimo, że wystawca faktury nie zawarł w niej zapisu o potrzebie zastosowania mechanizmu podzielonej płatności, Spółka zastosowała mechanizm podzielonej płatności³⁷.

(akta kontroli str.397-405, 460, 475)

1.6. Wydatki wykazane w sprawozdaniu projektu wynikają z ewidencji księgowej. Wydatki ewidencjonowano na wyodrębnionych analitycznych kontach księgowych, a kwoty w nich podane były zgodne z danymi z zestawień obrotów i sald dla tych kont³⁸. Rozliczenie wydatków obejmowały również wydatki niekwalifikowane³⁹, które dotyczyły zakupu i instalacji filtra podciśnieniowego⁴⁰.

(akta kontroli str. 447-453, 442)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na dokonaniu zwrotu nadpłaconego dofinansowania

³³ Według stanu na dzień 26 października 2023 r.

³⁴ Kwota dofinansowania wypłacona przez ZUS w I transzy transzy wynosiła 299,5 tys. zł, z czego 103,8 tys. zł wraz z odsetkami w kwocie 10,8 tys. zł, Spółka zwróciła do ZUS z uwagi na poniesienie niższych wydatków niż planowano.

³⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

³⁶ Faktura VAT ZFS/23/02/00331 z 28 lutego 2023 r.

³⁷ Opis dotyczący stosowania mechanizmu podzielonej płatności widniał w tytule operacji przelewu bankowego z dnia 23 lutego 2023 r. na kwotę 195,5 tys. zł.

³⁸ Wyodrębniono konta 083-051 oraz 011-003.

³⁹ Wydatki obejmujące cały projekt wynosiły 1825,4 zł netto, z czego 794,6 tys. zł stanowiły wydatki kwalifikowane (w 20% dofinansowane przez ZUS) oraz 1030,8 tys. zł wydatki niekwalifikowane.

⁴⁰ Filtr Hocker Polytechnik MultiStar JL 30/6-1223/32217.

udzielonego przez ZUS z innego rachunku bankowego, niż rachunek bankowy dedykowany do obsługi projektu. Zgodnie z § 5 ust. 8 pkt 1 umowy wnioskodawca był zobowiązany do wykorzystywania wyodrębnionego rachunku bankowego wyłącznie w celu prowadzenia obsługi finansowej projektu, a także dokonywania wszystkich płatności związanych z realizacją projektu za pośrednictwem tego rachunku bankowego. Zgodnie z wyjaśnieniami Głównej Księgowej oraz Kierownika ds. BHP, PPOŻ i Ciągłego doskonalenia, Spółka dokonała zwrotu środków nadpłaconego dofinansowania z rachunku bieżącego z powodu braku wystarczającej ilości środków na rachunku dedykowanym do obsługi projektu. Środki, które pozostały po zamknięciu projektu nadal pozostają na rachunku bankowym. Przyczyną braku środków niewystarczających do pokrycia zwrotu nadpłaconego dofinansowania było opłacenia w trakcie trwania projektu faktury ZFS/23/02/00331 na kwotę 195 474,0 zł oraz faktury FV 58/6/2023 na kwotę 1000 zł w 100% ze środków z dotacji.

(akta kontroli str. 390-396, 446, 567-569, 585-588, 590-592)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia prawidłowość przygotowania i wykonania zadania określonego w umowie. Spółka prawidłowo przygotowała wniosek i zrealizowała go zgodnie z zawartą z ZUS umową. Właściwie dokumentowano realizowane działania inwestycyjne. Działania wskazane przez Spółkę w sprawozdaniu, obejmujące poczynione zmiany były zgodne z działaniami określonymi we wniosku i umowie. Dokonanie zwrotu nadpłaconego dofinansowania z rachunku bieżącego Spółki, nie miało wpływu na realizację i wykonanie projektu.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ich trwałość

2.1. W wyniku zakupu instalacji odpylania zmniejszeniu uległo zanieczyszczenie powietrza na stanowiskach pracy objętych projektem. Przyczyniło się to do osiągnięcia założonego, głównego celu projektu, jakim było zapewnienie zatrudnionym pracownikom jak najbezpieczniejszych warunków pracy. Ocena ryzyka zawodowego dokonana na etapie składania wniosku wykazała potrzebę zakupu instalacji odpylania, która odciąga zapyłone powietrze i oczyszcza je z pyłów suchych, co w znaczny sposób poprawi widoczność w miejscu pracy oraz ograniczy negatywny wpływ na układ oddechowy pracownika. Realizację zamierzonego celu potwierdzają badania przeprowadzone na etapie składania wniosku oraz po instalacji urządzeń odpylających. Badanie przeprowadzone 29 czerwca 2020 r.⁴¹ wykazało 3,83 mg/m³ stężenia pyłu frakcji wdychanej, co stanowi 1,27 krotności NDS na stanowisku operatora maszyn i urządzeń stolarskich oraz 4,01 mg/m³, co stanowi 1,23 krotności NDS na stanowisku pomocnika operatora maszyn i urządzeń stolarskich. Powtórne badanie w dniu 21 czerwca 2021 r.⁴² wykazało odpowiednio 3,83 mg/m³ pyłu frakcji wdychanej, co stanowi 1,27 krotności NDS oraz 4,04 mg/m³, co stanowi 1,34 krotności NDS. Oczekiwanym rezultatem, zadeklarowanym we wniosku było ograniczenie pyłu drewna frakcji wdychanej do poziomu poniżej 0,50 NDS. Wynik badań przeprowadzonych 16 czerwca 2023 r.⁴³, tj. po zakupie instalacji odpylania, uwidocznił spadek stężenia pyłów z 1,27 NDS do 0,23 NDS na stanowisku operatora maszyn stolarskich oraz z 1,34 NDS do 0,16 NDS na stanowisku pomocnika operatora maszyn stolarskich, gdzie dla pyłu drewna zgodnie z wykazem najwyższych dopuszczalnych stężeń chemicznych i pyłowych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie

⁴¹ Badania przeprowadzone przez firmę Sante Laboratorium Badawcze.

⁴² Badania przeprowadzone przez firmę SALUS+ Laboratorium Badawcze.

⁴³ Badanie przeprowadzone w dniu 16 czerwca 2023 r. przez SALUS+ Laboratorium Badawcze dotyczące wartości wskaźników narażenia na czynniki szkodliwe wykazało 0,46 mg/m³ stężenia pyłu frakcji wdychanej, co stanowi 0,23 krotności NDS na stanowisku operatora maszyn i urządzeń stolarskich oraz 0,32 mg/m³, co stanowi 0,16 krotności NDS na stanowisku pomocnika operatora maszyn i urządzeń stolarskich.

najwyższych dopuszczalnych stężeń, NDS wynosiło 3 mg/m³. Z oceny ryzyka zawodowego opracowanej 21 czerwca 2023 r. wynika, że zrealizowany projekt przyczynił się do zminimalizowania ryzyka zawodowego na stanowisku operatora maszyn i urządzeń stolarski do poziomu małego ryzyka⁴⁴.

(akta kontroli str. 35, 51-66, 143-156, 407-439)

2.2. W wyniku kontroli NIK stwierdzono, że elementy infrastruktury zakupione w ramach dofinansowanego projektu znajdowały się w hali lakierni stanowiącej własność Spółki. Instalacja działała i znajdowała się w stanie zapewniającym wykorzystanie jej w celu, w jakim została zakupiona. Urządzenie było użytkowane przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy objętych projektem.

(akta kontroli str. 454-457)

2.3. Poziom zatrudnienia na stanowiskach objętych dofinansowaniem, dotyczący operatorów maszyn i urządzeń stolarskich, uległ zwiększeniu w stosunku do ilości osób wykazanych we wniosku. Liczba osób objętych projektem we wniosku wynosiła 135 osób, w ocenie końcowej 163 osoby. Natomiast stan zatrudnienia na stanowiskach objętych projektem na dzień 13 grudnia 2023 r. wynosił 160 osób. Przyczyną generującą wzrost zatrudnienia była dywersyfikacja produkcji i uruchomienie jej dla nowego klienta, jak również wzrost wartości produkcji dla dotychczasowego klienta, spowodowany wdrożeniem nowych modeli produktów. Dla zatrudnionych pracowników objętych projektem przeprowadzono instruktaż stanowiskowy⁴⁵.

(akta kontroli str. 34, 386, 552-566, 589-592)

2.4. Spółka, zgodnie z § 8 ust. 1 umowy, została zobowiązana do zachowania trwałości projektu w okresie trzech lat liczonych od następnego dnia po dniu zatwierdzenia przez ZUS odbioru projektu, tj. od 18 września 2023 r. W toku kontroli NIK stwierdzono, że trwałość projektu została zachowana.

(akta kontroli str. 203, 385-389, 454-457)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia osiągnięcie zakładanych w projekcie efektów i ich trwałość. Główny cel projektu, jakim było zapewnienie najbezpieczniejszych warunków pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach objętych projektem został osiągnięty. Poprzez zakup i montaż kompletnej instalacji odpylającej, w znaczny sposób ograniczono, stężenie szkodliwego pyłu drewna występujące w miejscu pracy⁴⁶. Ocena ryzyka zawodowego przeprowadzona po realizacji projektu wykazała zredukowanie ryzyka związanego z występowaniem pyłu drewna, do kategorii ryzyko małe. Kontrola wykazała, że Spółka utrzymała trwałość projektu, a dofinansowane elementy infrastruktury są na bieżąco używane przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy objętych projektem oraz wykorzystywane zgodnie z celem, z jakim zostały zakupione.

⁴⁴ Ocena ryzyka zawodowego przeprowadzona na etapie składania wniosku tj. 28 czerwca 2021 r., uwzględniająca jako zagrożenie pył drewna, wskazywała na wysokie ryzyko i potrzebę natychmiastowej poprawy.

⁴⁵ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, Dz. U. Nr 180, poz. 1860, ze zm.

⁴⁶ Wartość krotności stężenia pyłów określona we wniosku wynosiła poniżej 0,5 NDS, osiągnięto wartości 0,16 – 0,23 NDS.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

Ze względu na nieusuwalny charakter stwierdzonej w toku kontroli nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosku pokontrolnego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 28 grudnia 2023 r.

Kontroler
Mateusz Pastuszko
Specjalista kontroli państwowej

/-/

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

/-/

.....
podpis